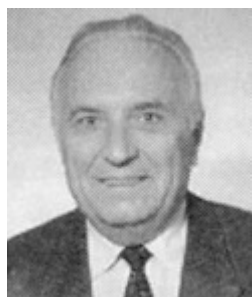
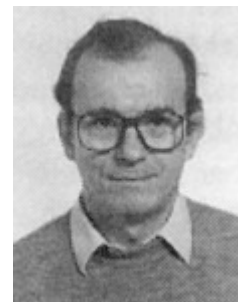

A múltból tanulva nézzünk a jövőbe

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) ottawai konferenciája

*dr. Papp-Váry Árpád, a Cartographia Kft.
ügyvezető igazgatója*

Pokoly Béla, az FVM tanácsosa

A múltból tanulva nézzünk a jövőbe jelmondat szellemében szervezték meg 1999. augusztus 14-21. között Ottawában (Kanada) az ICA 19. térképészeti konferenciáját és 11. közgyűlését. A konferencián hazánkból hatan vettek részt (*Bassa Gizella, GiziMap; Hidas Gábor, Suara Róbert, Cartographia Kft.; Pokoly Béla, Papp-Váry Árpád MFTTT; Sárközi Ferenc, BME*).

A konferencia színhelye az ország fővárosában, az igazgatási negyed és az egyetemi negyed találkozásánál lévő konferenciaközpontban volt. A város helyét, mint a jövőendő Kanada tartomány székhelyének helyét, Viktória királynő jelölte ki 1857-ben Felső- és Alsó-Kanada határán. 1867 óta a város a nemzet fővárosa. Kezdetben faipari központ volt, majd 1875-1890 között a vas, a grafit, a foszfátbányászat központja. Később a kormányzati szerepkör vált meghatározóvá a város életében. Napjainkban a számítástechnikai ipar gócpontja. Tágabb környezetével együtt népessége egymillió fő.

A világg konferenciával egyidejűleg tartotta tudományos ülését a Kanadai Térképészeti Társulás és a Kanadai Könyv- és Térképtárak Társulása is.

A konferencia megnyitója

Az energiaügyi, bányászati és természeti erőforrások minisztere *Ralph Goodale* Reginából

mesterséges holdas közvetítéssel élő, TV-adásban köszöntötte a résztvevőket. Bejelentette, hogy a kormány elfogadta a „földi kapcsolat” című programot, melynek célja a kanadai térbeli infrastruktúra kiépítése és interneten keresztül való hozzáféréseinek a megoldása. A 60 millió dolláros program megvalósítása a következő öt évben 16 000 új állást teremt majd. Az egész világ geomatikai piaca kb. 20 000 millió dollár, és évente 10%-kal nő.

A rendszer megvalósításával Kanada is versenyképes marad, és jelentős részét tudja majd elfoglalni ennek a piacnak. Amit a vasút jelentett a XIX. század fejlődésének, azt fogja jelenteni a telekommunikáció a XX. századnak. A telekommunikációs kapcsolatokban fontos szerep jut a gazdasági, társadalmi, környezeti térinformatikai adatoknak.

Mackenzie King miniszterelnök mondta: „Kanada olyan ország, amelynek túl sok a földrajza és túl kevés a történelme”. Mondásának valóságtartalmát mutatja, hogy az ország területe 9,9 millió km², 244 000 km partvonallal. Ezt kellett térképezni a múltban. „Ezért azt is mondhatjuk – jelentette ki a miniszter – Kanada és térképészetének története azonos”.

A múltban az ország óriási területéről papírtérképek készültek, ezentúl digitális térképeket kell készíteni, és ugyanúgy kell megőrizni azokat a jövő számára mint a papírtérképekkel tettük.

I. táblázat Néhány adat a konferenciáról

Résztevő országok száma	79
Résztevők száma	1540
Ebből kanadai	?
egyetemi hallgató	85
feleség, gyermek	121

Magyar résztvevők száma	6
Előadások száma	256
Magyar előadások száma	2
Térképkiállításon résztvevő országok száma	44
Ebből gyermekrajzot beküldő országok	16
Kiállított térképek száma	1683
Ebből gyermekrajz-térkép	87
Magyar térképek száma	63

(a budapesti konferencia után a legnagyobb térképszám)

Az ICA elnöke, *Michael Wood* köszöntőjében kifejtette, hogy az első internetes térképoldalakat Kanada nemzeti atlaszából ismerték meg Skóciában. A térkép a nyelv és a zene mellett a legősibb kultúrtermék. A digitális világnak is nélkülözhetetlen része lesz a térkép, illetve annak digitális megfelelője.

Kanada Nemzeti Atlasza

A konferencián mutatták be Kanada nemzeti atlaszának teljesen számítógéppel készített VI. kiadását. A korábbi kiadások: 1906, 1915, 1974, 1991-95.

A nemzeti atlasz 5. kiadásának 93 térképoldalából csak az utolsó 24-et állították elő digitálisan. A digitális térképkészítés előnyeit 1992 októberében bizonyították először, amikor az alkotmányos referendum eredményét hajnalban már térképeken tudták bemutatni. Egy évvel később a választási eredményeket 36 órával az urnák zárása után már térképeken szemléltették. Ezért az eredményért a nemzeti atlasz információs szolgálat munkatársai kormánykitüntetést kaptak.

A nemzeti atlasz elektronikus változatát 1994 szeptemberében vitték fel az internetes világhálóra a World Wide Web-re (WWW-re). Az első hónapban 40 országból 60 000 érdeklődő tekintette meg az atlaszt. A World Wide Web-en elérhetőek az atlasz térképei és az ország földrajzi nevei. 1995-ben elhatározták, hogy 4 év alatt kiépítik SchoolNet-et, a központot az iskolákkal összekötő hálózatot. Ennek célja, hogy a 16 000 iskola közvetlenül kérhessen információkat, fényképeket, cikkeket az iskola közvetlen vagy tágabb környezetéről. Az iskolai oktatás segítésére elkészítették a nemzeti atlasz iskolai változatát is.

A konferencián láttuk először Finnország nemzeti atlaszának szintén VI. kiadását (1899, 1910, 1925, 1960, 1977-1999) 100 évvel az első kiadása után, továbbá Norvégia és Irán nemzeti atlaszainak első kiadását.

Előadások

A konferenciára 256 előadást fogadtak el, közülük 124 a számítógépes térképkészítéssel, adatmegjelenítéssel foglalkozott. 7 bemutató poszterülésem további 250 előadó állította ki (remélhetőleg) érdeklődésre számot tartó előadását. Magyarországról két előadás hangzott el: *A kaukázusi országok térképei (Bassa Gizella)*, *A hagyományos térképkészítéstől a számítógépesig a Cartographia Kft. példája alapján (Papp-Váry Árpád)*.

Plenáris előadások. A címben jelzett mottó jegyében kísérelték meg összeállítani a rendezvény meghívott (plenáris) előadásait. A múlttól azonban viszonylag kevés szó esett, a tematika elsősorban a jelenről, illetve a jövő kilátásaival foglalkozott az informatikai fejlődés jegyében. Az alábbiakban a négy plenáris előadást ismertetjük röviden.

D. Woodward (Univ. of Wisconsin, Madison, USA): Érintsük meg a múltat (Touch the Past) c. előadása arra figyelmeztetett, hogy a térképészet terén is csak a múltat figyelembe véve szabad a jövőt építeni. A teljes földfelszíni valóság globális térképészeti ábrázolására vonatkozó kísérletek évszázadok óta folynak, tehát a „digitális világot” nem *Al Gore* találta fel. Rámutatott, hogy a múltban is voltak a maihoz hasonló időszakok, amikor a térképi esztétika és pontosság nem voltak szinkronban. Eltűnődve azokon a tényezőkön, amelyek a térképeket széppé tették figyelmeztetett arra is, hogy az esztétikai érték nem pótolhatja a funkciót. Kitért arra is, hogy az idő dimenzióját hogyan tudták szervesen beépíteni a múlt térképészeti alkotásaiba, és hogyan vált szét a tér és idő ábrázolása. Ha nem tudunk tanulni a múlt példáiból, egy olyan korban, amikor divatos kijelentéssel „térképet mindenki tud csinálni”, úgy egy gyökértelen, steril világ térképei közé jutunk, ahol a gépiesen pontos térképek mögül hiányozni fog az emberi tapasztalatok évezredek át összegyűlt gazdagsága. (Szerző előadása csak kivonatossan

áll rendelkezésre a CD-n közreadott gyűjteményes kötetben.)

M. Goodchild (Univ. of California, Santa Barbara CA, USA): A térképészet jövője egy digitális világban (Cartographic Futures on a Digital Earth) címmel előadott fejtegetéseit azzal kezdte, hogy mint geográfus, egy térképészeti tárgyú előadást félve fogadott el. Örül a digitális technológia térhódításának, amely átforgalmazta a földrajzi gondolkodást, és egyre inkább marginalizálja a klasszikus térképészetet (a vetületben, síkban megjelenített ábrázolást). Figyelmeztet egyúttal arra, hogy a múlt tapasztalatait soha nem szabad félresöpörni, és a jövő digitális világának az alábbiak figyelembevételével kell felépülnie:

- a geoinformációk médiumoktól és technológiáktól független átadási/továbbítási alapelveinek, kapcsolatrendszerének kialakítása,
- a digitális átalakulás mellett is kellő figyelem az alapvető funkciók, gazdasági szükségességek, hatalom- és befolyásmegosztási alapelvek kialakítására,
- a fő tudományos célkitűzések meghatározása.

A két alaptendencia, amely a mai térképészetet formálja, a digitális átalakulás, illetve a földrajz iránt általában megnyilvánuló növekvő érdeklődés. A digitális átalakulás gondolatkörének egyik kiemelt eleme az 1998 elején, *Gore* alelnök által fejtegetett, manapság gyakran idézett „digitális világ” víziója. Felhívja a figyelmet arra, hogy ebben a fantáziavilágban olyan elemek keverednek, amelyek csak részben tartoznak a térképészet, vagy GIS tárgyköréhez.

J. Pickles (Univ. of Kentucky, Lexington KY USA): Térképészet, digitális átalakulások és történelmi kérdések (Cartography, Digital Transitions and Questions of History) terjedős előadásának már az elején figyelmeztetett, hogy ő gyakran elkalandozik a tárgytól. Valóban, fejtegetéseiben helyet kap Babilontól az új évezredig a történelem, a jelenkori politika (a kétpólusú világ megszűnése), a modern festészet képvilága (*Paul Klee*), a filozófia *Hobbes*től *Marx*on át *Gramsci*-ig. A párizsi világiállítás csillogásával hasonlítja össze a mai (*Al Gore* által is megidézett) digitális világot, amelyben még sok minden kiforratlan, és hasonlít az akkor bemutatott technológiai lehetőségekre, de sok társadalmi kérdést megválaszolatlanul hagy. Véleménye szerint az információhoz való hozzáférés még távolról sem általános, érezhető az állami (katonai) bürokrácia, és a vezető monopóliumok információs fölénye. Tény ugyanakkor, hogy az információtechnológia az az iparág, amely a mai fejlett gazdaságok legfontosabb hajtóereje. Többször is leszögezte, hogy a geoinformatika (GIS) és a térképészet ma már összeolvadt, hozzátéve, hogy a térképek nem csupán leképezik, hanem formálják is a valóságot. Eszmefuttatását azzal fejezi be, hogy az új geoinformációs és térképészeti rendszerek kialakítását demokratikus elvek alapján, széles hozzáférhetőségi lehetőségekkel, és nem a teljesítményelvű szemlélettel kell kifejleszteni. Az információtechnológiai átalakulás érintse meg azokat a csoportokat is, amelyek átfogó metamegoldásokat tudnának javasolni, de csak akkor, ha a szükséges információkhoz hozzájutnak. (Az előadó távollétében az előadás szóban nem hangzott el, de az előadaskötetben CD-n hozzáférhető.)

D. Rhind (City Univ. of London): Üzlet, kormányok és technológia: a változás kapcsolódó okozati tényezői a térképészetben (Business, Governments and Technology: Inter-linked Causal Factors of Change in Cartography) Szórakoztató előadását azzal kezdte, hogy *Goodchild* professzor szóbeli fejtegetése sokban eltért az írott szövegtől, és ez nem baj, mert a következetesség a fantázia hiányát is leplezheti. A *Pickles*-énél sokkal könnyebben követhető gondolatainak lényege: a térképészeti és térinformatikai változásokat sokkal nagyobb mértékben alakítják az üzleti és kormányzati érdekek, mint amennyire a két előző előadásból kitűnik. A „pénz” szó egyszer sem, az „üzlet” csak egyszer fordul elő *Pickles* szövegében, *Goodchild*nál egyik sem. Az információtechnológiai (IT) változások drámai mértékben alakítják át a térképészetet. Részben egyetértve a többször idézett digitális föld képzetével, (hiszen az már sok tekintetben érzékelhető) egy példával figyelmeztet az IT jelenlegi elterjedésének egyenletlenségére. „Ha a világot egy ezer fős falunak tekintjük, akkor abból ...500 lakos még soha nem használt telefont, 335 írástudatlan lenne, csak 70-nek lenne autója és csak egy rendelkezne számítógéppel”. Bár az utóbbi adat ma már, szerintem, gyanúsán alulbecsült, a felvetés mégis elgondolkodtató. Érdekes idézettel illusztrálta a fejlődés lineáris tervezésének buktatóit is: „Az amerikaiaknak lehet, hogy szükségük van a telefonra, de mi meg vagyunk nélküle. Nekünk van elég ügyes küldöncünk” (*Sir W. Preece*, a Brit Posta főmérnöke, 1876). „Ha a telefonok használatának jelenlegi növekedési üteme így folytatódik, 1950-re minden munkaképes nőt telefonkezelőként kell majd alkalmaznunk” (*Sir W. Preece*, aki még mindig a Brit Posta főmérnöke 1886-ban). A technológia tehát önmagában nem alakítja a világot, az emberek azok, akik az érdekeik, ösztöneik alapján kifejlesztik az egyre újabb technológiákat céljaik megvalósítására. Ez érvényes a térképészetre ugyanúgy, mint másra.

Szakmai látogatások

A konferencia alatt *szakmai kirándulásokat* szerveztek a főváros térképészeti intézményeibe. A meglátogatható szervezetek:

1. Földtani Intézet térképészeti részlege,
2. Védelmi Minisztérium térképészeti egysége,
3. Topográfiai Információs Központ,
4. Nemzeti Könyvtár, restauráló műhely,
5. Távérzékelési központ,
6. Légitérképezési egység,

7. Vízrajzi Intézet térképészeti részlege,
8. Ottawai városi földrajzi információs rendszer.

A magyar résztvevők többsége az ottawai *Topográfiai Információs Központba (CTI)* látogatott el. A Központ a Geomatics Canada (Térképészeti Hivatal) része, amely utóbbi a Természeti Erőforrások Minisztériuma földtudományi főosztályának felügyelete alatt működik. Az ottawai központ általános feladata a nyomtatott topográfiai térképek előállításának és forgalmazása, illetve az ország területéről az elmúlt háromnegyed évszázad alatt készített több mint 7 000 000 légifotóról történő adatszolgáltatás. A térképeket a néhány év óta rendelkezésre álló, 1:50 000 és 1:250 000 méretarányú megfelelő vektoros digitális országos topográfiai adatbázis (National Topographic Data Base) alapján az automatizált térképszerkesztő rendszer segítségével (Cartographic Editing System CES) készítik. Földrajzinév-osztálya toponimiai adatokat szolgáltat a Kanadai Földrajzinév-adatbázisból (Canadian Geographical Names Data Base, CGNDB). A CTI 1988-ban alapított Sherbrooke-i (Quebec) részlege forgalmazza a digitális formájú topográfiai adatokat az NTDB-ből.

A szervezők nem hívták fel a figyelmet arra, hogy a szervezetek többsége egy óriási épületben helyezkedik el, és az egyes túrák között erős átfedések vannak. Például az épületben lévő nyomda sokszorosítja a topográfiai, a légi közlekedési és a katonai térképeket. Mindhárom szakmai látogatás során bemutatták a nyomdát is.

Az épület falán és a termekben mindenütt ott volt az ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszer jóváhagyását elismerő oklevél, illetve nagyméretű plakáton a cégek minőségbiztosítási alapelvei.

Minőségi térképkészítés,

Minőségi sokszorosítás,

Képzett munkatársak,

Vevőkiszolgálás,

Folyamatos fejlesztés.

A repülési térképeket készítő részlegben 17 000 repülést segítő térképet kellett, ill. kell digitalissá alakítani és térképenként 63 rétegen tárolni. Az öt ill. kétszínű térképeket legalább 1500 példányban sokszorosítják. A térképek egy része áttekinthető térkép (1:250 000, 1:500 000, 1:1 000 000), nagyobb része repülőter-megközelítési, vagy repülőter-térkép, ill. légifolyosó- térkép. A repülési adatok változásait kötelező bejelenteni a hivatalnak, ahol 56 naponként adják ki a térképeket.

A Geomatika Kanadában

A *Geomatika* Kanadában a 90-es évek eleje óta használt népszerű kifejezés napjaink földmérési és térképészeti tevékenységének jelölésére. A geomatika meghatározása szerint „olyan tevékenységi terület, amely rendszeresen használja és integrálja mindazon eszközöket, amelyekkel a tudományos, közigazgatási, jogi és műszaki műveletekhez térbeli adatok nyerhetők és feldolgozhatók, beleértve a területi információk előállításának folyamatát és rendezését.”

A Geomatika szót először 1975-ben *Bernard Dubuisson* francia földmérő és fotogramméter használta a földrajzi információk kezelésére, azaz az adatok gyűjtésére, tárolására, elemzésére és továbbadására. A Geomatika nem egy új terület, hanem összefoglaló fogalma (ernyőfogalom) a kataszteri, topográfiai, kartográfiai, távérzékelési tevékenységeknek és a Földrajzi Információs Rendszereknek. Több tudományú megközelítése a teljes körű, térbeli információs infrastruktúra megteremtésének, amely alapul szolgál elsősorban a környezetmegfigyelés és erőforrás kihasználás számára.

A geomatika szó váltotta fel 1994-ben a földmérési és térképészeti kifejezéseket az 1882-ben alapított kanadai nemzeti térképészeti intézet (Canadian Institute of Surveying and Mapping) nevében. Az új név a Geomatika Kanadai Intézete (Canadian Institute of Geomatics) és ez a szakfolyóiratuk címe is (*Geomatica*).

A névváltozással az intézet tevékenységének a módosulását is jelezni kívánták. Ügyfél-orientált termelői szervezetté akartak átalakulni, amely az adófizetőknek a leghatékonyabban, a legjobb termékeket tudja szolgáltatni. Új, előtte sose alkalmazott fogalmak és tevékenységek jelentek meg az intézet életében:

árcsökkentés, árfedezet, a feladatok alvállalkozóval való végeztetése, a termékek és szolgáltatások reklámozása.

A második világháború óta Kanada jelentős szerepet játszott a térinformatika kifejlesztésében.

Az első Földrajzi Információs Rendszert a 60-as években a földnyilvántartás segítésére hozták létre. (Azóta kiegészítették a talajnyilvántartási rendszerrel is.) A 70-es években a tengerparti tartományok kifejlesztették az első földkezelői rendszert az alaphálózati pontok, az alaptérkép-készítés, a kataszteri térképezés és a földnyilvántartás egységesítésével. A Földnyilvántartási Információs Rendszer (Land Registration Information System = LRIS) néven ismertté vált módszert az USA, Ausztrália is átvette. Kanadában fejlesztették ki az első vízrajzi digitális térképrendszert.

1995-ben Kanada bocsátotta fel az első polgári célú radarműholdat a RADARSAT-ot, amely aktív radar sugárzásával a felhős területekről éjszaka is tud felvételt készíteni. 1995-ben a geomatikával foglalkozók közül 7000-en dolgoztak az állami

intézményekben, 13 000-en a magánszférában, 3500-an a közművállalatoknál.

A geomatika igényeinek kielégítésére egész iparág fejlődött ki. Jelenleg Kanadában állítják elő a légi radar-felvételező berendezések 90%-át, a mesterséges holdak adatait fogadó földi állomások 50%-át és a képfeldolgozó rendszerek 25%-át.

A jövő megalapozása érdekében építik ki a GEONET-et, a nemzeti földrajzi információs hálózatot. A hálózat célja, hogy az állami földrajzi információs adatbázisok közvetlenül elérhetők legyenek.

Az ICA közgyűlése

A konferencia előtti és utáni napon volt a társulás közgyűlése. A 81 tagországból 47 volt jelen a közgyűlésen.

A közgyűlést köszöntötték a társszervezetek (IAG, FIG, ISPRS, IHO, IGU, ICSU, IUSM, IMTA) vezetői. A szervezetek ismertek voltak a tagság előtt, kivéve az IMTÁ-t (a Térképkereskedők Nemzetközi Társulatát), amelyik először vett részt az ICA rendezvényén, és szoros együttműködést szeretne kiépíteni az ICA-val.

A társulás alapszabálya szerint négy évente minden országnak nemzeti beszámolót kell készítenie és a tagországoknak átadnia. 30 nemzeti beszámolót osztottak ki a közgyűlésen. Három ország (Ausztrália, Lengyelország, USA) nemzeti folyóiratának soros számát jelentette meg nemzeti beszámolóként. Hollandia csak egy névjegyet osztott ki internetes web-hely megjelölésével jelezve, akit érdekel a téma, ott elolvashatja. Négy év múlva talán már mindegyik ország ezt a megoldást fogja követni.

A magyar beszámolót tartalmában, kivitelében, színes borítójával nagyon sikeresnek ítélték.

A közgyűlés nem módosította a tagdíj alapegységét (250 USD) és első alkalommal a társulás történetében veszteséges költségvetést hagyott jóvá a következő négy évre, amelynek kiadási oldalát 212 000 USD-ben határozták meg. A pénzügyi gondokat az okozza, hogy egyre több országnak van fizetési hátraléka.

A nem fizető országok és az évente kieső tagdíj (USD) alakulása:

1992 9 2200
1993 11 2750
1994 15 3750
1995 16 4000
1996 21 5250
1997 23 5750
1998 30 8500

A közgyűlés módosította az alapszabályt. A bizottságokat és más szakmai szervezetekkel közös munkacsoportokat a jövőben is a közgyűlés hagyja jóvá, a munkacsoportokat azonban a végrehajtó bizottság. A bizottságok elnökeit maximum két ciklusra választhatja meg a közgyűlés. Az elnök halála, lemondása stb. esetén a bizottsági tagok javaslata alapján a végrehajtó bizottság nevezi ki a következő közgyűlésig az elnököt.

A közgyűlés három országot (Kenya, Kongói Dem. Közt., Suriname) kizárt a tagjai sorából. 12 országnak (Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Ciprus, Indonézia, Lettország, Nicaragua, Nigéria, Panama, Szudán, Tanzánia, Tunézia, Új-Zéland) felfüggesztette a tagságát.

Két új országot vettek fel: Észtországot és Salvadort.

A társult tagok száma 2 új taggal (Aero-Sensing Radar Systems, NSZK; Centro Argentino de Cartografía, Argentína) egy tucatra nőtt.

A 2003. évi konferencia megrendezésére Dél-Afrika (Durban) és Spanyolország (Granada) pályázott. A Kanadával szemben korábban alulmaradt Dél-Afrika most elnyerte a konferencia rendezési jogát. A konferencia időpontja: 2003. augusztus 10-16.

A közgyűlés 17 új bizottságot hagyott jóvá (II. táblázat). A bizottságok vezetőiből 4 amerikai, 2-2 angol, kanadai, orosz, ill. svájci, a többi bizottság vezetője ausztráliai, holland, francia, lengyel és német.

II. táblázat

Bizottság	vezetője	ország	magyar képviselő
1. Képzési és oktatási	<i>V. Tikunov</i>	orosz	<i>dr. Zentai László</i>
2. Térkép-előállítási	<i>S. van der Steen</i>	holland	<i>Buga László</i>
3. Térképtörténeti	<i>C. Board</i>	angol	<i>dr. Plihál Katalin</i>

4. Térbeli adatok szabványai	<i>H. Moellering</i>	amerikai	<i>Kádár István</i>
5. Elméleti térképészet	<i>A. Wolodtschenko</i>	német	<i>dr. Török Zsolt</i>
6. Vizualizáció és a virtuális környezet	<i>A. MacEachren</i>	amerikai	<i>Bassa Gizella</i>
7. Térképek és az internet	<i>M. Peterson</i>	amerikai	<i>dr. Zentai László</i>
8. Térképgeneralizálás	<i>R. Weibel</i>	svájci	<i>dr. Bakó Zoltán</i>
9. Térképezés úrfelvételekből	<i>S. LeBlanc</i>	francia	<i>dr. Csató Éva</i>
10. Nemzeti és regionális atlaszok	<i>T. Trainor</i>	amerikai	<i>dr. Bassa László</i>
11. Népszámlálási térképészet	<i>T. Davis</i>	kanadai	<i>Tóth Tamás</i>
12. Tengeri térképészet	<i>R. Furness</i>	ausztráliai	<i>dr. Márton Mátyás</i>
13. Hegységi térképészet	<i>H. Lorenz</i>	svájci	
14. Égítetek térképészete	<i>K. Shingareva</i>	orosz	
15. Nők és a térképészet	<i>E. Krzywicka-Blum</i>	lengyel	<i>Bassa Gizella</i>
16. Térképek vakoknak és gyengén látóknak	<i>A. Tatham</i>	amerikai	
17. Gyerekek és a térképészet	<i>J. Anderson</i>	amerikai	<i>Reyes Nunez Jesus</i>

A tiszteleti tagok száma jelentősen bővült, hat új tiszteleti tag lett (*R. Anson* a kiadói bizottságnak éveken át vezetője, *C. Board* az ICA Newsletter volt szerkesztője, korábbi bizottsági elnök, *T. Kanakubo* alelnök, bizottsági elnök, *J. Miranda* alelnök, *J.-Ph. Grelot* titkár, *F. Taylor* két cikluson át elnök).

A térképészeti tudományos tevékenységet elismerő Mannerfelt aranyérmét *J. Bertin* kapta 1967-ben megjelent *Térképészeti szemiotika* című könyvéért.

A kitüntetési javaslatokat begyűjtötte és a javasolt sorrendet az elnökségnek a kitüntetési bizottság terjesztette be. Az 1995-1999. évekre választott öt tagú bizottság tagja volt *dr. Papp-Váry Árpád*, az ICA korábbi alelnöke is.

Az ICA új vezetőségének a megválasztásakor az elnökre és titkárra csak 1-1 javaslat volt, az 5 alelnöki pontra viszont 9.

A szervezet új elnöke *Bengt Rystedt* (Svédország) lett, aki 1987-95 között a nemzeti és regionális atlaszok bizottságát vezette, majd 1995-től alelnöke volt az ICA-nak. Főtitkárrá *Ferjan Ormelinget*, az Utrechti Egyetem tanárát választották, aki sokáig vezette a társulás oktatási és képzési bizottságát. Személye egyben holland térképész-dinasztiát jelez, hiszen édesapja, *Ferdinand Ormeling* hosszú éveken keresztül volt főtitkára, majd elnöke az ICA-nak a 70-es és 80-as években.

A közgyűlés hétre emelte az alelnökök számát. A jelöltek közül az orosz *Ljutij* és a lengyel *Baranowski* esett ki. Mindketten régóta dolgoznak az ICA-ban. *Ljutij* harmadszor próbált meg alelnök lenni. Velük szemben az ismeretlen finn, és japán jelölt jött be. Az ICA alelnökei között az utóbbi másfél évtizedben mindig volt nő, de most négy(!) női alelnöke is lett a szervezetnek.

Az ICA új vezetősége

Elnök:	<i>Bengt Rystedt</i>	svéd	
Titkár:	<i>Ferjan Ormeling</i>	holland	
Alelnökök:	<i>Kirsi Artimo</i>	nő	finn
	<i>Milan Konecny</i>	cseh	

<i>Li Li</i>	nő	kínai
<i>Elri Liebenberg</i>	nő	dél-afrikai
<i>Robert McMaster</i>		amerikai
<i>Takashi Morita</i>		japán
<i>Alberta Auringer Wood</i>	nő	kanadai

A rendezvényen bejelentették az Európai Térképészeti Unió (European Cartographic Union, ECU) megalapítását. Az új szervezet 1999. május 19-én Maastrichtban alakult meg, néhány európai ország független kartográfiai szervezetének a részvételével. Céljuk a térképészet erősítése a tagországok együttműködésével. Kinyilvánították, hogy tevékenységükkel nem az ICA-val kívánnak versenyt teremteni, hanem megosztott tudományukat kívánják erősíteni az európai régióban. Az új társaság elnöke *Tatham, A.F.* (Egyesült Királyság), titkára *Kraak, M.Z.* (Hollandia).

Kiállítások

Mintegy 50 szakmai kiállító mutatta be legújabb termékeit és szolgáltatásait. Az USA-beli és kanadai cégek, intézmények dominanciája mellett (Intergraph, Barco Graphics, ESRI, U.S. Geological Survey, Autodesk Canada, Bentley Canada, Natural Resources Canada, Geomatics Canada,) néhány ismert európai cég is megjelent (Laser-Scan, Kongsberg, az új intézményes ICA-tag: a német Aero-Sensing Radarsysteme GmbH stb.). A térképszerkesztést és -készítést számtalan új IT-alapú eljárás segíti, mint pl. a Barco Graphics Mercator-családja, köztük a RasterMaster interaktív modulja, vagy a MapText (USA) Label-EZ automatikus névrajz-elhelyező szoftvere. A Távolság-Kelet egyetlen képviselőjével sem találkozhattunk, jóllehet két év múlva Peking rendezte a 20. konferenciát. A kiállítás alatt Cyber Café állt rendelkezésére a látogatóknak, akik szabadon kószálhattak a világhálón mellett, hogy e-mail üzeneteket is válthattak.

A térképkiállítás gazdag anyagából, a 44 ország által kiállított 1683 térképből 63 volt magyar, amelyek jól reprezentálták a hazai hivatalos állami térképészet, illetve a magánkiadók tevékenységét. A magyar kiállítási anyagot *Csáti Ernő* állította össze.

Záróülés

A záróülésen az új elnök a következő négy év legfontosabb feladatának a következőket tartotta:

Az ENSZ Térképészeti részlegével szorosabb, folyamatos kapcsolattartás,

a *Térképészeti Hírek* folyóirat interneten való terjesztése,

az ICA irattárának rendezése,

a publikációs tevékenység erősítése.

A záróülésen osztották ki a térképkiállítás díjait is. Közönségsvavazatok, ill. a kanadai bírálóbizottság véleménye alapján az első díjat Németország hatalmas holografikus térképe nyerte el. A térkép technikai, tudományos érdekesség. Meghatározott távolságból és szögből nézve kirajzolódik az ország dombortérképe. Kis elmozdulásnál a térképrajz széttörik, vagy színvilága megváltozik.

A legjobb gyermekrajzok között a 9-12 évesek kategóriájának első díját *Bodor József* (11 éves) nyerte el. Az első gyermekrajz-versenyt 1993-ban szervezte az ICA. Horváth Ágnes (15 éves) *Ne dohányozz* rajza első díjat, *Papp Júlia* (14 éves) *Szolidaritás* rajza dicséretet kapott. 1995-ben *Szilavir András* (16 éves) kapott elismerést. 1997-ben hazánk nem vett részt a versenyen.

Összefoglaló értékelés a konferenciáról

A konferencia előkészítését, a jelentkezést, a befizetést, az előadások bekérését újszerű módon, az interneten keresztül végezték a rendezők. Aki nem tudta közvetlenül (on line) átutalni a részvételi díjat, annak az külön problémát okozott. Nehézséges volt az információnyújtás, értetlenkedés volt a válasz kérdéseinkre.

A rendezők nagyon ígérték, hogy csak annak lesz benne az előadása a programban, aki befizeti adott határidőig a részvételi díjat. Saját elvüket nem tartották be, így a rendezés és a poszterelőadások közül is nagyon sok elmaradt, mert nem voltak jelen az előadók. A nemzeti atlaszok szekciójában *dr. Papp-Váry Árpád* volt az elnök. A programban felsorolt előadók fele nem vett részt a konferencián.

A poszterelőadásokat a technikai kiállítás előterében, zajos, sok ember mozgásával zavart területen szervezték meg.

A résztvevők számát tekintve (*I. táblázat*) egyébként kiemelkedő rendezvény részvételi díja még soha nem volt ilyen magas: kedvezményesen 650 kanadai dollár azaz kb. 110 000 Ft.

Touch the Past, Visualize the Future
The Ottawa Conference of the International Cartographic Association

Dr. Á. Papp-Váry, B. Pokoly
Summary

The 19th International Cartographic Conference and the 11th General Assembly of ICA was held 14-21 August, 1999 in Ottawa, Canada. Authors, who are also respectively the president and secretary of the Hungarian National Committee of ICA, report on the major highlights of this professional event. They inform on developments of the General Assembly, on the new executive committee of ICA, and on its new commissions. Experiences, both professional gained also on technical visits, and personal ones are added. Other pieces of information include summaries of the invited plenary papers, brief writings on the contents of the term „geomatics” pioneered by Canada, as well as on the 6th edition of the National Atlas of Canada, available on the Internet.